

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Předmět daně z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty lze charakterizovat jako daň nepřímou a univerzální. Této dani podléhá zdanitelné plnění v tuzemsku, dále zboží z dovozu a také nepravidelná mezinárodní autobusová přeprava osob uskutečňovaná zahraničním provozovatelem v tuzemsku.

Daň z přidané hodnoty lze charakterizovat jako daň nepřímou a univerzální. Této dani podléhá zdanitelné plnění v tuzemsku, dále zboží z dovozu a také nepravidelná mezinárodní autobusová přeprava osob uskutečňovaná zahraničním provozovatelem v tuzemsku. Podle zákonné definice se za zdanitelné plnění považuje kromě dodání zboží a převodu nemovitostí, při kterém dochází ke změně vlastnického práva nebo práva hospodaření, také poskytování služeb uskutečněné v tuzemsku při podnikání, a to i v případě, že se jedná o činnost vykazující všechny znaky podnikání, kromě toho, že je prováděna podnikatelem.

Zákon o dani z přidané hodnoty (dále jen zákon) při vymezení předmětu daně z přidané hodnoty stanoví obecnou zásadu, že předmětem daně jsou veškerá zdanitelná plnění za úplaty i bez úplaty, a to včetně nepeněžitého plnění v tuzemsku. Vzhledem k tomu, že zákon za zdanitelná plnění považuje i jiná plnění, která neodpovídají výše uvedeným podmínkám, provádí i taxativní výčet těchto plnění.

Za zdanitelná plnění se tak považuje i použití zboží, služeb, staveb a nedokončených staveb, u kterých byl uplatněn odpočet daně nebo které byly pořízeny bez daně plátcem pro účely nesouvisející s jeho podnikáním. Zákon přesněji vymezil, že zdanitelným plněním je i použití plnění vytvořených vlastní činností plátce pro účely nesouvisející s jeho podnikáním.

Zdanitelným plněním je také použití osobního automobilu a vratných lahví vlastní výroby v případech, kdy nemá plátcem nárok na odpočet daně a dále i technické zhodnocení motorového vozidla, u kterého byl uplatněn nárok na odpočet daně nebo které bylo oprávněně nakoupeno za cenu bez daně z obrátu, jehož výsledkem je osobní automobil, u něhož není nárok na odpočet daně. Zcela nově vymezeným zdanitelným plněním je technické zhodnocení najatého majetku provedené nájemcem, u kterého byl uplatněn odpočet daně nebo byl pořízen bez daně. Poslední případ je však zdanitelným plněním pouze tehdy, pokud ode dne jeho provedení, v případě stavby ode dne kolaudace, pokud stavba kolaudaci podléhá, do dne jeho přeúčtování na pronajímatele nebo do dne ukončení nájmu neuplynulo více než 5 let.

V situaci, kdy plátcem, který je fyzickou osobou, pořídí majetek v rámci svého podnikání, ale následně tento majetek (u něhož byl uplatněn odpočet daně nebo byl pořízen bez daně) vyřadí pro osobní potřebu, dochází také ke zdanitelnému plnění. Pro tento případ je stanovena povinnost vystavit doklad o použití.

Zdanitelným plněním je i užívání osobního automobilu pořízeného plátcem za účelem dalšího prodeje, a to i v případě jeho pořízení formou finančního pronájmu, jestliže nemá plátcem nárok na odpočet daně. Jde např. o případ tzv. předváděcích vozů, kdy nárok na odpočet daně zaniká, protože daný automobil není prodáván v nezměněném stavu.

V zákoně o dani z přidané hodnoty se objevují i nové instituty, jež podrobují dani z přidané hodnoty i plnění, která dosud jejím předmětem nebyla. Zdanitelným plněním je tak přeúčtování služeb, které byly poskytnuty plátcem s místem plnění mimo tuzemsko a jsou v tuzemsku přeúčtovány za cenu

vyšší než pořizovací a dále dodání zahraničního zboží v celních režimech, ve kterých nevznikla povinnost vyměření daně, pokud je prodáváno za cenu vyšší než pořizovací, případně pokud jeho cena zjištěná podle zvláštního právního předpisu převyšuje jeho pořizovací cenu.

Použití stavby, u které byl uplatněn odpočet daně nebo která byla pořízeny bez daně plátcem pro účely nesouvisející s jeho podnikáním a vyřazení stavby, u níž byl uplatněn odpočet daně nebo byla pořízena bez daně, z obchodního majetku plátce je zdanitelným plněním pouze v případě, že ode dne kolaudace nebo nabytí stavby, případně jejího vložení do obchodního majetku do dne uskutečnění zdanitelného plnění neuplynulo více než 5 let.

Za zdanitelné plnění se považují též opravy najatého hmotného majetku provedené nájemcem nad rámec obvyklého udržování, přičemž za obvyklé udržování je nutno považovat udržování, jehož rozsah je uveden v nájemní smlouvě a které je spojeno s každodenním užíváním, bez něhož nelze majetek využívat pro účely uvedené v nájemní smlouvě.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)
- [Převodní ceny v judikatuře a sporech se správcem daně](#)